

Med støtte fra

TrygFonden

Begge Hjul på Jorden

Indledning

Velkommen til Begge Hjul på Jorden! Et projekt, der er bundet op på en bevilling fra TrygFonden på 1.850.000 kroner.

På de følgende sider kan du læse om formål, målgruppe og aktiviteter. Projektet var oprindeligt tænkt i et større omfang, men da det ikke har været muligt at finde fuld finansiering, er det nu istedet skåret til, så det matcher TrygFondens bidrag.

Projektet er derfor revideret og nærværende projektbeskrivelse er en mindre udgave end den der oprindeligt var søgt midler til.

De væsentligste ændringer i budgettet er:

- Projektperioden er reduceret fra fire år til halvandet år.
- Antallet af skoler er reduceret fra 8 til 4.
- Projektledelsen er reduceret fra fuld til halv tid. Istedet bliver der ansat en studentermedhjælper i 15-20 timer pr. uge i 52 uger.
- Trafikundersøgelsen er reduceret fra at være en gennemgående undersøgelse på alle skoler, i alle klasser, i begge kommuner, til i stedet at være mindre lokale PDSA-undersøgelser i udvalgte klasser.
- Beløbet til at etablere lokale cykelværksteder er reduceret fra 75.000 kr. til 50.000 kr. pr. skole.
- Anskaffelse af cykler er reduceret fra et mål om klassesæt på alle skoler til at afprøve en låneordning på 2 skoler og indkøbe klassesæt på 2 skoler.
- Der tilføjes et kick-off seminar i foråret, med henblik på at samle de involverede samarbejdspartnere og medarbejdere på de 4 udvalgte skoler.

Broen til Bedre Sundhed vil løbende arbejde for at sikre ekstra finansiering til at udbrede konceptet til de 20 øvrige skoler i Guldborgsund- og Lolland Kommuner.

Ansøgning

Begge Hjul på Jorden

Beskrivelse

Begge Hjul på Jorden løser et problem fordi:

- Det kan dæmme op for en stor ulighed i sundhed blandt børn og unge i Lolland og Guldborgsund Kommuner. Et forhold, der er dokumenteret i stor skala i eksisterende viden.
- Det er med til at skabe en sundhedsfremmende skole, med en fokuseret indsats mod;
  - At skabe sammenhæng mellem (1) sundhed og trivsel, og (2) sociale og læringsmæssige fællesskaber.
  - At sikre en hensigtsmæssig inklusion, hvor alle børn kan være med.
  - At skabe de bedst mulige forudsætninger for at sikre et solidt fundament for børn og unges kognitive, emotionelle og sociale udvikling.

Begge Hjul på Jorden matcher Trygfondens fokusområder på flere områder:

1. Lev sundt

Begge Hjul på Jorden handler om at grundlægge en sund livsstil i en tidlig alder og skabe større sundhed og trivsel blandt børn og unge på Lolland-Falster.

Ved at give skoleelever på Lolland-Falster adgang til at cykle mere som et led i deres skoledag, vil de få både god motion og positive cykeloplevelser. Det kan være med til at stimulere en aktiv livsform, også når de har fri. En livsform, de kan bære med ind i deres voksenliv.

Begge Hjul på Jorden skal desuden understøtte og supplere indsatserne i det TrygFonds-støttede projekt Sund Uddannelse, herunder særligt indsatsen Alle Børn Cykler.

2. Sikker i trafikken

Begge Hjul på Jorden skal være med til at sikre, at alle børn har adgang til en cykel, får trænet deres cykelfærdigheder og lærer at færdes sikkert i trafikken.

En vigtig form for cykeltræning er daglig transport

til og fra skole. Men i Lolland og Guldborgsund Kommuner er det kun henholdsvis 44 og 50 procent af alle elever, der cykler til skole. På en enkelt skole er tallet kun 18,6 procent (kilde 1).

På de otte skoler, der er med i Sund Uddannelse, er tallene for udskoling i henholdsvis Lolland og Guldborgsund kun 35 og 65 procent. På landsplan er samme tal 75 procent (kilde 2).

Både afstand og en sikker skolevej er vigtige forudsætninger for om børn kan cykle til skole eller ej (kilde 3 og 4). Her spiller det derfor ind, at de geografiske skoledistrikter på Lolland-Falster typisk dækker store landområder og vejen ofte bliver lang. Samtidig er mange af de store indfaldsveje kategoriseret som "farlige skoleveje" (kilde 5).

Vi ved fra fokusgruppeinterviews med lærere og pædagoger ved 8 skoler, at det for flere (men ikke alle) skoler gælder, at et flertal af eleverne enten ikke ejer en cykel, (som lever op til gældende sikkerhedskrav) eller ikke har tilegnet sig de nødvendige færdigheder til at færdes sikkert i trafikken.

Det er dermed langt fra alle børn på Lolland-Falster, der har en cykel, har lært at træde i pedalerne eller kan færdes sikkert i trafikken.

Med Begge Hjul på Jorden vil alle børn få mulighed for at træne både de praktiske cykelfærdigheder og en trafiksikker færdsel som en del af deres skoledag. Blandt andet ved brug af de TrygFonds-støttede koncepter hos Sikker Trafik og Cyklistforbundet.

3. En plads i fællesskabet

Begge Hjul på Jorden skal være med til at sikre en hensigtsmæssig inklusion, hvor alle børn bliver en del af skolens sociale- og læringsmæssige fællesskaber.

Som et led heri vil der f.eks. blive udviklet nye koncepter for udeundervisning, med let tilgængelige undervisningsmaterialer og digitale redskaber. Koncepter, der bygger på de TrygFonds-støttede forskningsresultater fra Institut for Idræt og Ernæring, Københavns Universitet.

Samtidig vil der blive sat ekstra fokus på inklusion i det fri, med henblik på at skabe faste og forudsigelige rammer, så også sårbare elever kan være med.

De forskellige indsatser vil desuden blive udviklet og tilpasset, så de imødekommer lærernes og pædagogernes ønsker og behov. Det skal være med til at nedbryde de barrierer og udfordringer som pt. afholder dem fra i større grad at bruge cyklen som et pædagogisk redskab i deres undervisning (kilde 6).

4. En chance i livet

Begge Hjul på Jorden skal være med til at understøtte at flere børn og unge får en kompetencegivende uddannelse.

Med et stort fokus på inklusion, bliver det muligt for alle at deltage på eget niveau. Det kan give en række succesoplevelser og mange vil måske opdage, at de både fysisk og mentalt er i stand til at mestre ny læring. Et forhold, der kan støtte dem i sidenhen at tage en uddannelse.

Kilder:

1. Kræftens Bekæmpelses trafiktælling i foråret 2016
2. Baselinemåling på otte skoler i Sund Uddannelse
3. Cyklistforbundets Megafon-undersøgelse 2014
4. "Tryghed og sikkerhed i trafikken - Forældres oplevelse af tryghed og sikkerhed i trafikken", 2014
5. Data fra Park og Vej i henholdsvis Lolland og Guldborgsund Kommuner
6. Spørgeskemaundersøgelse og fokusgruppeinterviews blandt lærere og pædagogisk personale på 8 skoler

Formål

At sikre, at cykler i større grad bliver anvendt i udeundervisnings- og SFO-aktiviteter, med henblik på at skabe mere bevægelse, bedre inklusion og et øget kendskab til lokal natur og kultur.

Slutdato

20. juni 2018

Målgruppen er primært børn og unge i grundskolen og sekundært lærere og pædagoger.

Målgruppens størrelse

2500

Resumé

Begge Hjul på Jorden handler om at cykle og om at få flere børn og unge til at cykle i og til deres skole. Fordi en cykeltur giver god motion, sundhed i hverdagen og sætter en ny ramme for både læring og sociale fællesskaber, tilkøbet bevægelse.

Projektet bidrager til at flere børn trives, forbedrer den samlede folkesundhed, skaber mere lighed i sundhed og understøtter at 95 procent får en ungdomsuddannelse inden 2030.

Begge Hjul på Jorden går ud på at sikre:

- **At alle elever har adgang til en cykel:** Det er ikke alle børn, der har en cykel. Eller kan få den med i skole. Det er derfor en forudsætning, at der er lettilgængelige cykler som klassesæt på alle skoler. Opbevaret korrekt og med passende vedligeholdelse, så de altid står klar i lovlig og funktionsdygtig stand.
- **At alle elever kan cykle:** Der er behov for at træne de mest basale færdigheder og færdselsregler, så alle børn får lært at færdes sikkert i trafikken. Blandt andet med et cykelkørekort og en teoriprøve til de mindste og cyklistprøven for 6. klasse.
- **At der er let tilgængelige undervisningsmaterialer:** Der er behov for at få sammenkoblet digitale redskaber – f.eks. som udendørs undervisningsspots, med lokal information, lydfiler og videomateriale.
- **At der bliver udviklet nye koncepter for inklusion i det fri:** Det er vigtigt at skabe faste og forudsigelige rammer i skolens cykelliv, så også sårbare elever kan være med.

Tværfaglig synergi er et nøgleord og alle initiativer vil blive udviklet og løbende justeret på baggrund af en systematisk evaluering og omfattende følgeforskning.

Vi begynder på fire skoler, to i Guldborgsund Kommune og to i Lolland Kommune. Herefter vil indsatsen blive rullet ud til fire andre projektskoler og på sigt til alle skoler på Lolland-Falster. En aktivitet, som vi løbende vil søge finansiering til.

Begge Hjul på Jorden bygger videre på de erfaringer, der er hentet fra Sund Uddannelse. Et initiativ under Broen til Bedre Sundhed, der er finansieret af TrygFonden og i de seneste to år har haft som mål at gøre skolen til et sundt sted at være og lære. Det handler om alt fra kost og motion, til rygestop

og mental sundhed i 7., 8. og 9. klasse.

8 ud af 25 skoler på Lolland-Falster har været med i Sund Uddannelse i første omgang. Alle med en høj implementeringsgrad.

Målgruppen

Den primære målgruppe er alle børn og unge, med et særligt fokus på ulighed i sundhed og inklusion. Det handler om at øge sundhed og trivsel, og samtidigt skabe bedre rammer for inklusion og lighed.

I Lolland og Guldborgsund Kommuner er andelen af sårbare børn henholdsvis 18,8 og 13,1 procent. Det viser en analyse fra KL baseret på tal fra Danmarks Statistik, Statens Serum Institut og Uni-C om alle børn født i perioden fra 1992-1997. Til sammenligning er tallet 10 procent for Danmark samlet set.

Den sekundære målgruppe udgøres af alle lærere og pædagoger, hvis kompetencer i inkluderende læring, bevægelse og udeundervisning videreudvikles gennem aktiv deltagelse.

Organisering

Begge Hjul på Jorden bliver en del af Sund Uddannelse under Broen til Bedre Sundhed. Et partnerskab mellem Lolland og Guldborgsund Kommuner, Region Sjælland, Psykiatrien Syd, Nykøbing F. Sygehus, de alment praktiserende læger (PLO) og Business Lolland-Falster.

Broen til Bedre Sundhed har en veletableret organisation, med en programbestyrelse som øverste beslutningsorgan.

Broen til Bedre Sundhed har desuden en partnerskabsaftale med UCSJ, og i forhold til Begge Hjul på Jorden vil CELF og Produktionensskolen (som er omfattet af aftalen) bidrage til de praktiske løsninger i cykelkonceptet.

Det daglige ansvar for Begge Hjul på Jorden vil blive forankret i en tværsektoriel styregruppe, som tillige står for at implementere projektet Hjernemad og for at brede Sund Uddannelse ud til de øvrige skoler på Lolland-Falster.

Styregruppen består af:

- Programchef, Broen til Bedre Sundhed (formand)
- Sektorchef skole Lolland Kommune

- Skolechef, Guldborgsund Kommune
- Ledende sundhedsplejerske Lolland Kommune
- Ledende sundhedsplejerske Guldborgsund Kommune
- Leder af Folkesundhed i Lolland Kommune
- Leder af Sundhedsafdelingen, Guldborgsund Kommune
- Konsulent, Broen til Bedre Sundhed (projektleder)
- Områdechef Forskning og Udvikling, Sundhed og Social, UCSJ

Styregruppen refererer til Interventionsstyregruppen for Broen til Bedre Sundhed.

Begge Hjul på Jorden vil få en synlig projektleder, som vil være i løbende dialog med UCSJ om projektudvikling og i tæt kontakt med det ansvarlige pædagogiske personale på de enkelte skoler, med henblik på at procesoptimere den løbende implementering af projektets indsatser.

Kompetencer

TrygFonden donerede i 2013 i alt 4,7 mio.kr. til Sund Uddannelse. Et projekt, der siden er bygget op med stærk ledelseskraft i samspillet mellem skolesektorchefer og den daglige projektledelse.

Metoder og processer er systematisk optimeret og positive resultater er dokumenteret. Det har givet en succesfuld implementeringsgrad og omfanget af frivillige supplerende aktiviteter er langt overgået de første forventninger til skolerne. Der er dermed et godt afsæt og en stærk sammenhængskraft mellem ledelsesprocesser, kultur og projekteksekverering.

UCSJ bidrager med solid erfaring i anvendt forskning og forskningsledelse, samt evnen til at udvikle undervisningsmaterialer til grundskolen.

CELF og Produktionsskolen bidrager med kompetencer i projektets praktiske del. F.eks. i forhold til cykelværksteder og vedligeholdelse.

Både CELF og Produktionsskolen har dygtige faglærere (f.eks. på cykelsmed-linjen) og unge studerende, der kan være gode rollemodeller og som et led i deres uddannelse være med til at opbygge cykelværksteder på skolerne.

Projektindhold og aktiviteter

Vi har planlagt følgende aktiviteter for at nå projektets mål:

1. Vi vil sammenkoble lokalkendskab og applikationen "Naturlandet Lolland-Falster" (tidligere Det naturlige Lolland), med allerede eksisterende eller innovative digitale ude-undervisningskoncepter og -materialer.
2. Vi vil udvikle tilgange og koncepter for inklusion i varierende læringsrum, der kan anvendes som en fast del af undervisningen på alle klassetrin.
3. Vi vil udvikle praktiske løsninger i forhold til anskaffelse, opbevaring, drift, vedligehold, forsikring og logistisk håndtering af cykler, således at alle børn og unge får adgang til en cykel og dermed bliver stillet lige.
4. Vi vil tilpasse tilgange og koncepter for at alle børn og unge kan cykle trafiksikkert.
5. Vi vil indhente viden og dele erfaringer om udfordringer, som børn, unge og voksne oplever som vigtige i forhold til digitale udeundervisningskoncepter og -materialer, og de strukturelle rammer for inklusion.

Ad 1: Kobling af app og undervisningsmaterialer

Indsatsen går ud på at:

- Udarbejde undervisningsforløb med tilhørende materialer til læringsspot, tilpasset tværfaglige læringsmål og forskellige klassetrin. I materialet indgår lydfiler og video eller fortællinger af/ med relevante personer i nærmiljøet.
- Sikre daglige aktiviteter for udskoling og mellemtrin, med udgangspunkt i læringsspots.
- Løbende inddrage og kompetenceudvikle personale og elever i udvikling og brug af de digitale undervisningsmaterialer.

Ad 2: Inklusion

Indsatsen går ud på at:

- Børneskolen Filadelfia deltager i 4 dage på hver skole, hvor de observerer læringsformer, og identificerer og rådgiver i hvordan undervis-

ningskoncepter og materialer kan foldes ud. Så der bliver plads til alle, også elever med særlige udfordringer.

Ad 3: Cykelvedligeholdelse

Indsatsen går ud på at:

- Eleverne kommer til at stå for vedligeholdelse af skolecyklerne, blandt andet ved aktiviteter i indskoling (hvor de f.eks. lærer at pumpe, pudse og smøre cykler).
- Der bliver etableret et samarbejde om et brobygningsprojekt på CELF.
- Ungdomsskolen skal afvikle kurser i at vedligeholde cykler, under overskriften "kloge hæn-der".
- CELF udbyder et eksternt cykelkursus på cykelsmed-linjen.
- Der bliver etableret et nyt arbejdsmarkedstilbud omkring vedligeholdelse af cykler.
- Der bliver oprettet et bookingsystem.

Ad 4: Trafiksikkerhed og cykelfærdigheder

Indsatsen går ud på at:

- Et cykelkørekort bliver tilpasset i et samarbejde mellem ungdomsskole og skole, delvist med afsæt i erfaringer fra det eksisterende knallertkøre kort.
- Alle elever øver cykelfærdigheder lokalt på skolen og i deres nærmiljø, f.eks. i den understøttende undervisning, hjemme eller som en del af idrætsundervisningen.
- Alle elever øver trafiksikkerhed lokalt på skolen og i deres nærmiljø, f.eks. i den understøttende undervisning eller idrætsundervisning. Indskolingseleverne øver cykelfærdigheder på kommunens cykelbane.
- Trafiksikre ruter bliver kortlagt, f.eks. på baggrund af elevernes og politiets anvisninger.

Alle aktiviteter bliver afprøvet parallelt på fire skoler i perioden fra august 2017 til juni 2018. To skoler fra hver af de to kommuner. Det gælder Søndre Skole Holeby og Søndre Skole Rødby i Lolland Kommune og Saksøbing Skole og Eskilstrup

Skole i Guldborgsund Kommune.

Alle aktiviteter bliver udviklet og afprøvet med afsæt i forbedringsmodellen PDSA. En model, der er udviklet til systematisk, kontinuerlig kvalitetsudvikling og består i fire sammenhængende faser, som bliver gentaget med henblik på at afprøve ideer, lære af resultater og arbejde videre mod målet, på baggrund af den nye viden.

Med udgangspunkt i de erfaringer, der bliver høstet på de fire skoler, kan projektet gradvist foldes ud - systematisk og kontinuerligt - på samtlige skoler i Lolland og Guldborgsund Kommuner.

Afprøvningen følges gennem systematisk videnindhentning og erfaringsdeling, som kan indgå i videreudviklingen af koncepter og materiale.

Tidsplan

Se bilag.

Mål

På lang sigt forventer vi at

- Udvikle en indsats, der ved udbredelse nationalt kan resultere i at flere børn vil opleve at blive inkluderet gennem bevægelses-, lærings- og sociale aktiviteter i skolen.

På mellemlang sigt forventer vi, at indsatsen vil føre til at:

- Alle børn og unge deltager i bevægelses-, lærings- og sociale aktiviteter.
- Børn og unge oplever at bevægelse indgår som en meningsfuld del af bevægelses-, lærings- og sociale aktiviteter.
- Børn og unge anvender cyklen som et meningsfuldt middel til egen transport i dagligdagen.
- Børn og unge oplever sig fysisk og mentalt rustet til at mestre udfordringer, i forhold til lærings- og sociale aktiviteter.
- Børn oplever, at de bliver inddraget i at udvikle indhold og form i bevægelses-, lærings- og sociale aktiviteter.
- Børn og unge oplever, at de deltager ligeværdigt og på eget niveau i bevægelses-, lærings-

og sociale aktiviteter.

- Børn og unge oplever at de indgår i lærings- og sociale fællesskaber.

På kort sigt forventer vi, at indsatsen virker således at:

- Børn og unge oplever ude- undervisning som meningsfuld.
- Alle børn og unge kan indgå ligeværdigt og på eget niveau i lærings- og sociale aktiviteter.
- At børn og unge, gennem samarbejde om at udvikle og gennemføre aktiviteter, oplever at de har mulighed for at udvikle praktiske færdigheder og sociale kompetencer.

Effektmåling i forhold til målgrupper

Vi ønsker at forstå hvordan og hvorfor en indsats virker i en konkret og given sammenhæng. Vi har derfor valgt en processuel tilgang til effektmåling.

Den viden, som vi indhenter via vores processuelle tilgang, anvendes til at justere og forbedre indsatsen undervejs.

Til det formål er der udarbejdet en programteori, som beskriver det samlede sæt af antagelser, som vi på nuværende tidspunkt har om, hvordan og hvorfor den foreslåede indsats virker og har effekt.

I programteorien indgår projektets mål, virkninger på kort og mellemlangt sigt, output, aktiviteter og hvilke ressourcer der er nødvendige. Se bilag.

Dokumentation

Resultater vil blive dokumenteret og løbende anvendt til at videreudvikle og justere vores indsats.

Videreudvikling af koncepter og materiale er forankret i PDSA-forbedringsmodellen, hvor viden og erfaringer vil blive delt med henblik på at lære af resultaterne.

Kvalitative og kvantitative metoder vil blive anvendt i kombination til at indhente og analysere viden.

Vi forventer at dokumentere resultater via observationer af blandt andet lærings- og sociale situationer, hvor cyklen bliver anvendt som redskab.

Vi vil desuden gennemføre:

- Fokusgruppeinterviews og spørgeskemaundersøgelser med de lærere og pædagoger, som afprøver koncepter og materiale.
- Semi-strukturerede interviews med lokale koordinatorer om særlige organisatoriske udfordringer.
- En spørgeskemaundersøgelse blandt projektets aktører.

Via skolesundhed.dk vil vi løbende indhente kvantitative data om børn og unges selvrapporterede trivsel og sundhed, fysisk såvel som mental.

Alle resultater vil blive sammenlignet med områdets resterende skoler, som også systematisk benytter skolesundhed.dk. Det kan vise, hvorvidt eventuelle ændringer kan tilskrives Begge Hjul på Jorden.

Vi vil desuden analysere viden, reflektere over vores resultater og melde tilbage til de medvirkende aktører om vores erfaringer. Herefter vil vi vurdere graden af målopfyldelse, opsummere uforudsete positive og negative resultater og fastlægge hvilke forbedringer, der skal sættes i værk.

Kommunikationsstrategi

Broen til Bedre Sundhed har egen kommunikationskonsulent internt i Broens organisation. Det betyder, at al kommunikation og presseindsats sker ud fra relevant praktik og teori, med let tilgængelig information i både presse, web, grafiske publikationer, sociale medier m.m.

Broen til Bedre Sundhed arbejder med en aktiv pressestrategi i (blandt andet) to spor:

- Mindre og løbende nyheder på ad hoc basis i den lokale dagspresse (blandt andet via pressemeddelelser), og
- Større indlæg i relevante fagmedier og/eller landsdækkende dagspresse (f.eks. i form af en kronik eller artikel).

Broen til Bedre Sundhed har et strategisk samarbejde med både Lolland-Falster Folketidende, flere af de lokale ugeaviser og Danske Kommuner på den landsdækkende scene.

Vi formidler desuden både nyheder og resultater via de to kommuner, partnerskabets øvrige organi-

sationer, netværk og Advisory Board. Det kan f.eks. være i nyhedsbreve, på hjemmeside, intranet, ved større møder eller på de sociale medier. Særligt det sidste kan være relevant her.

Omsætning af viden og formidling af følgeforskning

Omsætning af viden i skolerne sker løbende når lærere og pædagoger deltager i de enkelte projektaktiviteter.

Midlertidige fund, der fremkommer gennem følgeforskning, formidles ved to workshops, som vil blive afviklet ved henholdsvis start og afslutning.

Den endelige analyse, der fremkommer ved følgeforskningen, vil blive formidlet samlet ved afrapportering og angivelse af refleksions- og handlingspunkter.

Derudover formidles følgeforskningens væsentligste fund nationalt og internationalt via to artikler. Den ene rettes mod et skandinavisk fagligt tidsskrift, den anden skal være en forskningsartikel, der søges optaget i et engelsksproget videnskabeligt tidsskrift.

Synliggørelse af Tryg

TrygFonden vil blive tydeligt eksponeret i forbindelse med:

- En markant og aktiv pressestrategi.
- TrygFondens logo som en del af al kommunikation.
- Ved information i diverse grafiske publikationer, på relevante hjemmesider, i nyhedsbreve og på de sociale medier. Både i vores partnerskab og i det lokale miljø. Eksempelvis på de to kommuners hjemmesider, i facebookgruppen Lolland-Falster Lovestorm, QLF eller i Sund Uddannelses egen facebookgruppe.
- Ved events, netværksaktiviteter, workshops, seminarer og konferencer. Eksempelvis når projektets resultater skal præsenteres.
- Ved "reklame" for projektet på de enkelte skolars elev- og forældreintra.
- Ved publikationer om følgeforskningens resultater, hvori det angives hvordan forskningen er

finansieret af TrygFonden.

Beløb

1.850.000

Tidligere støtte

- 2013: 4.717.800 kr. "Sund Uddannelse", landsdækkende pulje.
- 2013: 750.000 kr. "En Særlig Indsats", regional pulje.
- 2016: 700.000 kr. "Hjernemad", regional pulje.

Projektbeskrivelse

Baggrund og problemstilling

Nærværende projekt understøtter og supplerer indsatserne i "Sund Uddannelse", herunder særligt indsatsen "Alle Børn Cykler". Det sker, ved at skabe sammenhæng mellem cykelaktiviteter og skolehverdagen i øvrigt, med særligt fokus på ulighedsaspekter, inklusionsindsats og kobling til faglige og pædagogiske mål.

En væsentlig forudsætning for, at "Alle Børn Cykler" er, at de kan cykle. Sikker skolevej og afstand til skole er ifølge cyklistforbundets undersøgelser væsentlige forudsætninger for om børn cykler til og fra skole. Baselinemålingen i "Sund Uddannelse", viste, at kun 35 procent af skolebørnene i "Sund Uddannelse" transporterer sig til og fra skole i Lolland Kommune mod 75 procent på landsplan (skolesundhed.dk).

Projektet er udarbejdet i løbende dialog med samarbejdspartnere, skoleledere, lærere og pædagoger i Lolland og Guldborgsund Kommuner, og afspejler diskussioner om sundhed, trivsel og bevægelse i skolen fra workshops, møder, fokusgruppediskussioner, samt en spørgeskemaundersøgelse blandt lærere og pædagoger på otte af Lolland og Falsters skoler.

Projektets perspektiv er inspireret af sundhedsfremme, defineret i The Ottawa Charter fra 1986, som "den proces, som gør mennesker i stand til i højere grad at være herre over og forbedre deres sundhedstilstand. For at nå en tilstand af fuldstændig fysisk, psykisk og socialt velbefindende".

Projektets sigte er at øge alle børns muligheder for sundhed og trivsel som en del af fællesskabet, i forhold til både fysiske, psykiske, sociale og læringsmæssige aspekter af skolehverdagen.

Polariseringen i børn og unges sundhed og trivsel udgør i stigende grad genstanden for målrettede tiltag. Undersøgelser dokumenterer en polarisering af det fysiske aktivitetsniveau blandt 9-10 årige og 15-16 årige.

Den øgede forskel mellem børn med den bedste kondition og børn med den dårligste kondition er opstået inden for de sidste to årtier (Andersen og Froberg, 2005).

Samtidig viser aktuelle data, at børn og unge oplever, at deres muligheder for at deltage i fællesskaber er begrænsede. Sideløbende med at andelen af børn som oplever overvægt og ensomhed er steget, øges afstanden gradvist mellem sunde børn, som

trives og børn for hvem sundhed og trivsel ikke er givet. (Skolebørnsundersøgelsen, 2014; Det Nationale Råd for Folkesundhed, 2015).

Vi er som samfund forpligtet til at sikre, at alle børn og unge har de bedste muligheder for at leve sundt og trives. Derudover er det påvist, at sundheds- og trivselsproblemer og u hensigtsmæssig sundhedsadfærd i barn- og ungdommen udgør en risikofaktor hele livet igennem.

Ved at rette sygdomsforebyggende og sundhedsfremmende indsatser mod alle børn og unge forventer nærværende projekt både at forbedre alle børns muligheder for at leve sundt og trives, samt at folkesundheden blandt kommende generationer generelt forbedres og at ulighed i sundhed mindskes.

Folkeskolereformens krav om integration af øget bevægelse og inklusion udgør en del af svaret på polariseringen i børns og unges sundhed og trivsel.

Med Folkeskolereformens ikrafttræden i august 2014, er kravene øget i forhold til bl.a. inklusion, integration af fysisk bevægelse, samt en højere grad af variation i skolehverdagen, hvor bl.a. udforskning af kultur og natur i lokalsamfundet indgår som elementer i læring.

De nye krav har stor betydning for børns hverdag i skole og SFO, og det er afgørende for børnenes sundhed og trivsel, at der bliver arbejdet fokuseret med at udvikle nye tilgange. Tilgange, der kombinerer de forskellige krav og perspektiver, således at f.eks. en øget opmærksomhed på fysisk bevægelse samtidig understøtter inklusionsdagsordenen og ikke genererer nye typer af eksklusionsmekanismer i forhold til børn med særlige behov. F.eks. i form af motoriske vanskeligheder.

I en kontekst hvor lærere og pædagoger forventes at opfylde krav til udeundervisning, øget bevægelse og inklusion, fremstår cyklen af flere grunde umiddelbart som et oplagt redskab at anvende.

En kvantitativ undersøgelse blandt 162 lærerne og pædagoger i Lolland og Guldborgsund om deres holdning til at inddrage cyklen i skole- og SFO-aktiviteter viser, at 66,2 procent af de adspurgte forholder sig positivt til at anvende cyklen i undervisnings og fritidsaktiviteter.

Cyklen giver enestående muligheder både for at øge meningsfuld bevægelse i skolehverdagen og for at øge variationen og nuancerne i undervisningen.

Cyklen forbedrer desuden mulighederne for den

Åbne skole og muliggør også, at længere afstande mellem skole og undervisningsaktiviteter i skoledistriktet kan tilbagelægges inden for en overskuelig tidsramme.

Samlet set muliggør anvendelse af cyklen i undervisning og SFO-aktiviteter en mere oplevelsesrig hverdag og kan øge børns koncentrationsevne.

Forudsat aktiviteter er tilrettelagt derefter, kan anvendelse af cyklen være en vigtig del af den understøttende undervisning og fritidsaktiviteter som favner flere og forskellige børn.

Til trods for at et flertal af adspurgte lærerne og pædagoger i Lolland og Guldborgsund forholder sig positivt til at inddrage cyklen i undervisning og fritidsaktiviteter, oplever de samtidigt barrierer for at anvende cyklen i skolen og i SFO-hverdagen.

38 procent nævner at anvendelse af cyklen i skole og SFO øger risikoen for at der skabes nye typer af ekskluderende mekanismer i forhold til store grupper af børn. Dette skyldes bl.a. følgende omstændigheder:

- En del børn har ikke tilegnet sig færdigheder i at cykle eller færdigheder i at begå sig i trafikken.
- En del børn har ikke adgang til cykler som er lovpligtige og for nogle børns vedkommende gælder, at de slet ikke har en cykel.
- Der mangler undervisningskoncepter og materialer tilpasset udeundervisning og andre aktiviteter på cykel, herunder koncepter, der tilgodeser børn med særlige behov.

Formål

Formålet med projektet "Begge hjul på Jorden" er således at skabe forudsætninger for, at cyklen kan anvendes som redskab til udeundervisning og øget integrering af lokal natur og kultur i undervisningen, samt øget bevægelse under samtidig hensyntagen til målsætningen om øget inklusion.

Mål

Projektets mål er, at flere børn og unge bliver inkluderet i lærings- og sociale aktiviteter, gennem bevægelse i skole og SFO.

Målgruppe

Primært alle børn og unge i grundskolen og sekundært alle lærere og pædagoger i grundskolen.

Aktiviteter

Der er planlagt følgende aktiviteter for at nå projektets mål:

- Sammenkobling af lokalkendskab og applikation "Det Naturlige Lolland" med allerede eksisterende eller innovative digitale ude-undervisningskoncepter og -materialer.
- Udvikling af tilgange og koncepter for inklusion i varierende læringsrum, der anvendes som en fast del af undervisningen på alle klassetrin.
- Udvikling af praktiske løsninger til anskaffelse, opbevaring, drift, vedligehold, forsikring og logistisk håndtering af cykler, således at alle børn i projektet stilles lige i forhold til at have adgang til en cykel.
- Udvikling af tilgange og koncepter for at alle børn og unge er cykeltrafiksikre.
- Videnindhentning og erfaringsdeling om udfordringer, som børn og unge samt voksne oplever som vigtige i forhold til digitale udeundervisningskoncepter og -materialer og de strukturelle rammer for inklusion.

Projektaktiviteter udvikles og afprøves løbende på fire skoler fra august 2017 til juni 2018, repræsenteret med to skoler fra hver af de to kommuner. Henholdsvis Søndre Skole Holeby og Søndre Skole Rødby i Lolland Kommune og Saksøbing Skole og Eskilstrup Skole i Guldborgsund Kommune.

Projektaktiviteterne udvikles og afprøves med afsæt i forbedringsmodellen PDSA.

Modellen er udviklet til systematisk, kontinuerlig kvalitetsudvikling og består i fire sammenhængende faser, som gentages med henblik på at afprøve ideer, lære af resultaterne og arbejde videre hen imod målet på baggrund af den nye viden.

Med udgangspunkt i erfaringer høstet fra den første afprøvning kan projektet udfoldes systematisk og kontinuerligt, parallelt på andre skoler i Lolland og Guldborgsund Kommuner.

Afprøvningen følges gennem systematisk viden

indhentning og erfaringsdeling, som bruges i videreudviklingen af koncepter og materiale, og indgår hermed i næste afprøvning på efterfølgende skole.

Arbejdspakker og Produkter

Projektets aktiviteter er organiseret i fem arbejdspakker, som er beskrevet herunder med deres tilhørende produkter:

Arbejdspakke 1: Undervisningskoncepter og materialer

Undervisningskoncepter og -materialer afprøves og videreudvikles på udkolingstrinnet på Søndre Skole Rødby og Saksøbing Skole, på mellemtrinnet på Søndre Skole Holeby og indskoling på Eskilstrup Skole i følgende forløb:

- Lokale koordinators på skolerne afprøver undervisningskoncepter og -materialer og bidrager til erfaringsopsamling ved at medvirke i fokusgruppeinterviews og semi-strukturerede interviews.
- Udvikling og afprøvning af innovative digitale udeundervisningskoncepter og -materialer.
- Lolland og Gulborgsund Kommuner naturvejledere kortlægger i samarbejde med Center for Undervisningsmidler (CFU), UCSJ, de potentielle læringsspot i en radius på hhv. 5, 10 og evt. 15 km fra den enkelte skole.

De udvalgte læringsspot tager udgangspunkt i personer og steder, med fokus på tværfaglige temaer, eksempelvis et tema om bæredygtighed, miljø og Co2-udslip eller en kortlægning af foreninger, kulturelle-, historiske-, biologiske eller samfundsrelaterede læringsspot. F.eks. et overblik over naturens spisekammer i lokalområdet.

CFU udvikler eksempler på 4-6 undervisningspot i hver enkelt skoles nærmiljø.

Undervisningen tilpasses tværfaglige læringsmål og forskellige klassetrin. I materialet indgår lydfiler og video med bl.a. interviews eller fortællinger af/med relevante personer i nærmiljøet.

- Kommunernes fælles applikation, "Naturlandet Lolland Falster" anvendes som den digitale platform, hvor de enkelte læringsspot fremgår.

CFU, sammenbinder "Naturlandet Lolland Falster" med andre aktuelle læringsportaler.

- Skolerne udvikler selv kortlægningen af lokale læringsspot og med vejledning fra CFU tilføjes de til aktuelle applikationer.

Dette sker ved løbende inddragelse og kompetenceudvikling af personale og elever i udvikling og brug af de digitale undervisningsmaterialer.

Dialogen mellem CFU, klasser og lærere vil typisk foregå på Skype eller lignende digitale platforme.

Skolerne vil efterfølgende selv kunne udbygge kortlægningen af lokale læringsspot og med vejledning fra CFU tilføje dem i de aktuelle applikationer.

- Udvikling af tilgange og koncepter for inklusion af børn med særlige behov i cykelaktiviteter.

Projektet tager udgangspunkt i eksisterende viden om styrker og svagheder ved udeundervisning, som er høstet gennem TRYG Fondens forskningsprojekt TEACHOUT.

Viden om hvordan udeundervisning påvirker elevers fysiske aktivitet, akademiske læring, social interaktion og holdninger til skolelivet i almindelighed inddrages løbende i afprøvningen og videreudviklingen af undervisningskoncepter og -materialer.

Afprøvning og videreudvikling af undervisningskoncepter og -materialer gennemføres i tæt samarbejde med Børneskolerne, Filadelfia, og med Region Sjælland som medspiller i forhold til at sikre at undervisningskoncepter og materiale er tilpassede, så alle børn kan indgå i de nye lærings- og sociale situationer, som udeundervisningen skaber.

Forud for iværksættelse af udeundervisning med cyklen som redskab, gennemgår hver skole et fire dages forløb forestået af Børneskolerne Filadelfia. De vil observere læringsformer, identificere og rådgive til, hvordan undervisningskoncepter og materiale kan udfoldes, således at alle børn kan deltage i ude-undervisningen med cyklen som redskab.

Med udgangspunkt i de af Filadelfia gennemførte forløb tilpasses undervisningskoncepter og materialer, som virker for alle børn.

Produkter arbejdsplanke 1:

- 4-6 læringsspots og fagligt materiale, som kombinerer udeundervisning med bevægelse gennem cykelaktiviteter.
- Børn og unge modtager udeundervisning koblet til bevægelse på cykel.
- Børn og unge anvender applikationen i forbindelse med projektets undervisningsforløb.
- Undervisningsmateriale er tilpasset så alle børn og unge kan indgå ligeværdigt og på eget niveau i lærings- og sociale aktiviteter.

Arbejdsplanke 2: Anskaffelse, opbevaring, vedligehold og tilgængelighed af cykler

- Anskaffelse af specialbyggede cykler til børn med fysisk funktionsnedsættelse sker i samråd med landstræner fra Para-cykellandsholdet, Frank Høj, konsulent i DGI.
- I samarbejde med arbejdsmarkedssektor, produktionsskoler og CELF udvikles et koncept omkring lokale løsninger til opbevaring, drift og vedligehold af skolecykler.
- Kompetenceudvikling af elever med "kloge hænder" i grundskolen sker i samarbejde med Ungdomsskolen.
- Booking af skolecykler og cykelhelme implementeres i skolernes eksisterende booking system.

Produkter arbejdsplanke 2:

- Hver skole har et tilgængeligt antal låncykler, cykelbooking system, cykelværksteder med tilhørende mulighed for opbevaring af cykler samt forsikring.
- Børn indgår i medlæring og "stor-lille" relationer.

Arbejdsplanke 3: Cykeltrafiksikre børn

- For at sikre at børn og unge er trafiksikre, udvikles et cykelkørekort i samarbejde mellem ungdomsskolen, CELF og skole, med afsæt i erfaringer fra det eksisterende knallertkørekort.
- Alle elever øver cykelfærdigheder blandt andet ved brug af de TrygFond-støttede koncepter hos Sikker Trafik og Cyklistforbundet.
- Alle elever øver trafiksikkerhed lokalt på skolen og i deres nærmiljø, f.eks. i den understøttende undervisning eller idrætsundervisning.

I indskolingen øver børn de basale cykelfærdigheder på kommunens cykelbane og på mellemtrinnet øver de unge til at bestå en teoriprøve om færdselsregler mv.

Projektet arbejder for, at alle 6. klasser består politiets nationale cyklistprøve.

Praksisprøven udvikles i samarbejde med Ungdomsskolerne og koordineres med politi.

Produkter arbejdsplanke 3:

- Cykelkørekortdiplomer for bestået teori og praktisk cykelprøve.

Arbejdsplanke 4: Videnindhentning og erfaringsdeling

Videreudviklingen af koncepter og materiale er forankret i forbedringsmodellen, PDSA, hvor videnindhentning og erfaringer deles med henblik på at lære af resultaterne.

I den fase af forbedringsmodellen, som har til formål at lære af resultaterne og dele erfaringer, indhentes og analyseres viden ved hjælp af både kvalitative og kvantitative metoder:

- Der foretages observationer af lærings- og sociale situationer, hvor cyklen anvendes som redskab.
- Fokusgruppeinterviews gennemføres med lærere og pædagoger, som afprøver koncepter og materiale.
- Semi-strukturerede interviews gennemføres med lokale koordinatore om særlige organisations-

toriske udfordringer.

- En spørgeskemaundersøgelse gennemføres blandt projektets aktører.

Videnindhentning og erfaringsdeling gennemføres løbende på hver skole i et omfang af et fokus-gruppeinterview per skole og et semi-struktureret interview per lokal koordinator.

Viden analyseres, der reflekteres over resultater og der meldes tilbage til de medvirkende aktører om erfaringerne. Herefter vurderes graden af målopfyldelse og der laves en opsummering af uforudsete positive og negative resultater, samt fastlæggelse af, hvilke forbedringer der skal foretages.

Produkter fra Arbejdspakke 4:

- Kvantitative målinger der løbende giver information til at understøtte forbedringer.
- Kvalitativ undersøgelse blandt lærere og pædagoger, som informerer om, hvordan principper for skolernes implementering af cykelkoncepterne kombineres med de største sundheds- og trivselsmæssige udfordringer på hver af de fire skoler.
- Kvalitativ undersøgelse blandt elever, lærere, pædagoger og forældre af hvilke udfordringer eleverne finder vigtigst og overvejelser om, hvordan lærere, pædagoger og elevers prioriteringer kan spille sammen.

Arbejdspakke 5: Endelige analyser til deling på regionalt og nationalt plan

Refleksion og endelige analyser samt iværksættelse af udviklingsaktiviteter på regionalt og nationalt plan.

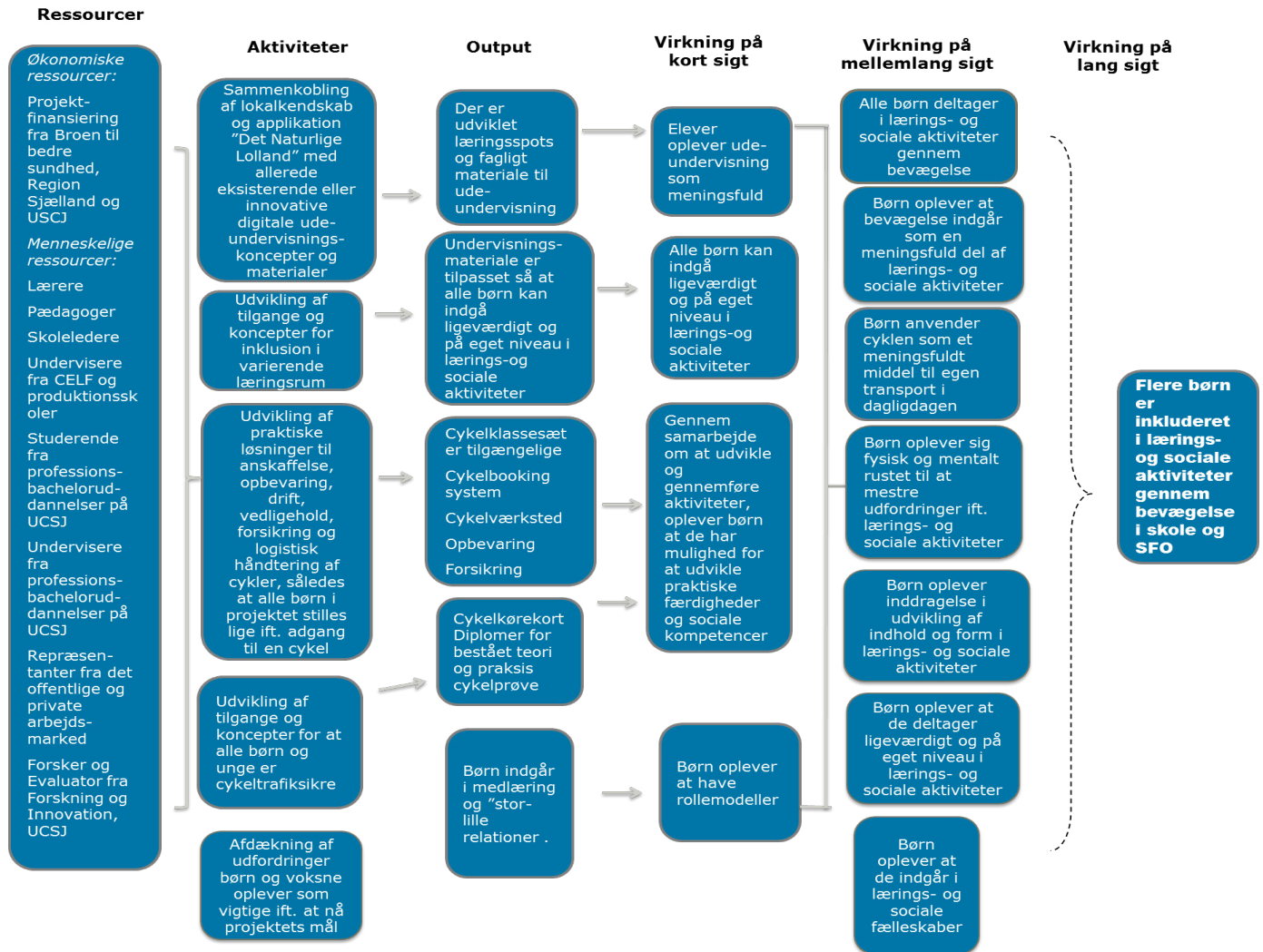
Produkter fra Arbejdspakke 5:

- Samlet gengivelse, afrapportering og angivelse af refleksions- og handlingspunkter.
- Iværksættelse af udviklingsaktiviteter med afsæt i refleksions- og handlingspunkter fremkommet.
- To artikler, hvoraf en er rettet mod faglige tidsskrifter for læring, undervisning og pædagogik, en anden er rettet mod et videnskabeligt tidsskrift, f.eks. i sociologi.

Bilag

Programteori

Tidsplan

År	2015	2016	2017	2018
Indledende aktiviteter				
Rekruttering og ansættelse af lokale projektmedarbejdere			■	
Opstart, udvikling og afprøvning af "Med begge hjul på jorden"				
Kick-off workshop med samarbejdsparter			■	
Detaljeret planlægning med samarbejdsparter			■	
Opstart af 4 pilotskoler, to fra hver kommune.			■	
Møder med skoleledelserne			■	
Kvalitative og kvantitative undersøgelser blandt samarbejdsparter, lærere og pædagoger	■	■	■	■
Implementering af inklusions redskaber med vejledning fra specialundervisere			■	■
Udvikling af undervisnings app med udgangspunkt i lokale undervisningsspot			■	■
Aftaler med henblik på anskaffelser af skolecykler			■	
Etablering af cykelværksted og cykelopbevaring			■	■
Udvikling af cykelkørekort med progressison gennem hele grundskolen			■	■
Udvikling og implementering af koncepter vedr. drift, vedligehold og lokal kursusvirksomhed			■	■
Nærværende undervisningsmaterialer tilpasset lokalmiljø, tværfaglighed og differentiering			■	■
Løbende opfølgning og tilpasning (PDSA)			■	■
Supplerende aktiviteter				
Koordinering med demonstrationsskoler - udeundervisningsskoler (uvm)			■	■
Koordinering med de øvrige indsatser i "Sund Uddannelse"			■	■
Monitorering og evaluering				
Udarbejdelse af koncept for monitorering og evaluering			■	■
Spørgeskemaundersøgelse Skolesundhed.dk			■	■
Udrulning af kvalitativ evaluering			■	■
Analyse på tværs af udviklede tiltag med henblik udvikling af efter- og videreuddannelse			■	■
Sammenskrivning af koncepter og udvikling af efter- og videreuddannelses anbefalinger			■	■
Afreportering og vidensspredning				
Workshop til erfaringsudveksling og justering				■
Konference/workshop for videndeling og erfaringsopsamling				■
Udarbejdelse af materiale om implementering af de udviklede koncepter				
Udarbejdelse af materiale om inklusionsaktiviteter				
Udgivelse af videnskabelige artikler				
Fundraising				
Fundraising med henblik på udbredelse til de øvrige 4 og senere alle skoler i Guldborgsund- og Lolland Kommuner			■	■

Budget for august 2017 til juni 2018

Budget for projektet "Begge hjul på jorden" august 2017 til juni 2018

Samtlige partnere

Projekt aktivitet	Arbejdspakke	Timer	Kr.	Samlet projektbudget	Trykfondsfinansieret	Egenfinansiering
Projektdeltagelse - løn			639.625	639.625	558.775	80.850
projektledeelse - løn_halvtidsprojektleder	Arbejdspakke 1 - 5	821,5	287.525		287.525	
Følgieforskning - Interviews af lærer, pædagoger og forældre, fokusgruppe	Arbejdspakke 4 + 5	532	186.200		140.000	46.200
Ledelse af følgieforskning	Arbejdspakke 4 + 5	399	139.650		105.000	34.650
Administration , RS	Arbejdspakke 1 - 5	45	15.750		15.750	
Administration , USCJ	Arbejdspakke 1 - 5	30	10.500		10.500	
Projektledeelse - øvrige			275.547	275.547	275.547	-
Transport/kørselsgodtgørelse	Arbejdspakke 1 - 5		66.667		66.667	
Pulje til miniaktiviteter	Arbejdspakke 1 - 5		20.000		20.000	
Workshop, opstart, årlige samt afsluttende	Arbejdspakke 1 - 5		10.000		10.000	
Kick-off Seminar for alle partnere og aktører foråret 2017	Arbejdspakke 1		40.000		40.000	
Studentermedhjælp - Kick-off seminar (15 timer om ugen i 52 uger)	Arbejdspakke 1	780	113.880		113.880	
Revision	Arbejdspakke 1 - 5		20.000		20.000	
Møde forplejning	Arbejdspakke 1 - 5		5.000		5.000	
Kommunikation og formidling			5.000	5.000	5.000	-
Kommunikation og formidling	Arbejdspakke 5		5.000		5.000	
Udvikling af cykelkoncept			802.500	802.500	737.500	65.000
Produktionskoler etablering, opbevaring og drift cykelværksteder	Arbejdspakke 2	65	24.375		24.375	
CELF projektdeltagelse i udvikling og afprøvning af vedligeholdelseskoncept	Arbejdspakke 2	65	24.375		24.375	
Udvikling af applikation - det naturlige Lolland Falster natur og miljø	Arbejdspakke 2		65.000			65.000
Udvikling af cykelkøre kort v/ungdomsskolerne Lolland og Guldborgsund	Arbejdspakke 2	50	18.750		18.750	
Specialbyggede cykler (2 stk. á 10.000 kr)	Arbejdspakke 2		20.000		20.000	
Etablering af cykelværksted og opbevaring af cykler (4 stk. á 50.000)	Arbejdspakke 2		200.000		200.000	
Indkøb eller leasing af cykler (2*30 cykler á 5.000 kr. pr. stk.) + (2 *15 cykler á 5.000 kr. pr. stk.)	Arbejdspakke 2		450.000		450.000	
Udvikling af undervisningspot i nærmiljøet			361.417	361.417	36.083	325.333
Udarbejdelse af materialer og tilknytning til App	Arbejdspakke 1	60	21.000		21.000	
Videreudvikling af aktiviteter i samarbejde med lærere, pædagoger, koordinatører og andre aktører	Arbejdspakke 1					
Transport UCSJ	Arbejdspakke 1	25	8.750		8.750	
Overnatninger UCSJ	Arbejdspakke 1		5.000		5.000	
Overordnet koordinering ml. projektpartnere & intern koordinering UCSJ	Arbejdspakke 1		1.333		1.333	
Overordnet koordinering UCSJ	Arbejdspakke 1	33	13.333			13.333
Kortlægning af nærmiljø 5-10-(15) km radius fra skolerne	Arbejdspakke 1	43	16.125			16.125
Lærer deltager i udviklingen og afprøvningen af materialet (20 dage årligt pr. klasse, 20 klasser pr. skole X 2 skoler pr. år)	Arbejdspakke 1	789	295.875			295.875
Tilbud til klasser med særlige vanskeligheder			35.667	35.667	35.667	-
Konsulentdeltagelse fra DGI i udvikling og anvendelse af specialbyggede cykler	Arbejdspakke 1	33	11.667		11.667	
Specialkonsulent børneskolen Filadelfia, Region Sjælland 2 skoler med et forløb på hver skole)	Arbejdspakke 1		24.000		24.000	
Skoletoholdere			196.875	196.875	196.875	-
Skole-ildsjæl - tid (lærerressource) (1 koordinator pr. skole på 8 skoler)	Arbejdspakke 1 - 4	500	187.500		187.500	
Vidensdage/workshops med lærer, der har gennemført afprøvning (to skoler med en lærer hver)	Arbejdspakke 1 - 4	25	9.375		9.375	
Udvikling af cykelkøre kort			750	750	750	-
Diplomer (750 stk. á 1 kr. stk.)	Arbejdspakke 3		750		750	
Sum		4.296,17	2.317.380	2.317.380	1.846.197	471.183

Budget for projektet "Begge hjul på jorden" august 2017 til juni 2018

Region Sjælland

Projekt aktivitet	Arbejdspakke	Timer	Kr.	Samlet projektbudget	Trykfondsfinansieret	Egenfinansiering
Projektdeltagelse - løn			303.275	303.275	303.275	-
projektledeelse - løn_halvtidsprojektleder	Arbejdspakke 1 - 5	821,5	287.525		287.525	
Følgeforskning Interviews af lærer, pædagoger og forældre, fokusgruppe	Arbejdspakke 4 + 5	-	-		-	-
Ledelse af følgeforskning	Arbejdspakke 4 + 5	-	-		-	-
Administration , R5	Arbejdspakke 1 - 5	45,0	15.750		15.750	
Administration, USCJ	Arbejdspakke 1 - 5	-	-		-	-
Projektledeelse - øvrige			255.547	255.547	255.547	-
Transport/kørselsgodtgørelse	Arbejdspakke 1 - 5		66.667		66.667	
Pulje til miniaktiviteter	Arbejdspakke 1 - 5		-		-	-
Workshop, opstart, årlige samt afsluttende	Arbejdspakke 1 - 5		10.000		10.000	
Kick-off Seminar for alle partnere og aktører foråret 2017	Arbejdspakke 1		40.000		40.000	
Studentermedhjælp - Kick-off seminar	Arbejdspakke 1	780	113.880		113.880	
Revision	Arbejdspakke 1 - 5		20.000		20.000	
Møde forplejning	Arbejdspakke 1 - 5		5.000		5.000	
Kommunikation og formidling			5.000	5.000	5.000	-
Kommunikation og formidling	Arbejdspakke 5		5.000		5.000	
Udvikling af cykelkoncept			737.500	737.500	737.500	-
Produktionskoler etablering, opbevaring og drift cykelværksteder	Arbejdspakke 2	65,0	24.375		24.375	
CELF projektdeltagelse i udvikling og afprøvning af vedligeholdelseskoncept	Arbejdspakke 2	65,0	24.375		24.375	
Udvikling af applikation - det naturlige Lolland Falster natur og miljø	Arbejdspakke 2		-		-	-
Udvikling af cykelkørekort v/ungdomsskolerne Lolland og Guldborgsund	Arbejdspakke 2	50,0	18.750		18.750	
Specialbyggede cykler (2 stk. á 10.000 kr)	Arbejdspakke 2		20.000		20.000	
Etablering af cykelværksted og opbevaring af cykler (4 stk. á 50.000)	Arbejdspakke 2		200.000		200.000	
Indkøb eller leasing af cykler (2*30 cykler á 5.000 kr. pr. stk.) + (2 *15 cykler á 5.000 kr. pr. stk.)	Arbejdspakke 2		450.000		450.000	
Udvikling af undervisningspot i nærmiljøet			-	-	-	-
Udarbejdelse af materialer og tilknytning til App	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Videreudvikling af aktiviteter i samarbejde med lærere, pædagoger, koordinatore og andre aktører	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Transport UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Overnatninger UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Overordnet koordinering ml. projektpartnere & intern koordinering UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Kortlægning af nærmiljø 5-10-(15) km radius fra skolerne	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Lærer deltager i udviklingen og afprøvningen af materialet (20 dage årligt pr. klasse, 20 klasser pr. skole X 2 skoler pr. år)	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Tilbud til klasser med særlige vanskeligheder			35.667	35.667	35.667	-
Konsulentdeltagelse fra DGI i udvikling og anvendelse af specialbyggede cykler	Arbejdspakke 1	33,3	11.667		11.667	
Specialkonsulent børneskolen Filadelfia, Region Sjælland 2 skoler med et forløb på hver skole)	Arbejdspakke 1		24.000		24.000	
Skoletoholdere			196.875	196.875	196.875	-
Skole-ildsjæl - tid (lærerressource) (1 koordinator pr. skole på 8 skoler)	Arbejdspakke 1 - 4	500,0	187.500		187.500	
Vidensdage/workshops med lærer, der har gennemført afprøvning (to skoler med en lærer hver)	Arbejdspakke 1 - 4	25,0	9.375		9.375	
Udvikling af cykelkørekort			-	-	-	-
Diplomer (750 stk. á 1 kr. stk.)	Arbejdspakke 3		-		-	-
Sum		2.384,8	1.533.863	1.533.863	1.533.863	-

Budget for projektet "Begge hjul på jorden" august 2017 til juni 2018

University College Sjælland

Projekt aktivitet	Arbejdspakke	Timer	Kr.	Samlet projektbudget	Trygfondsfinansieret	Egenfinansiering
Projektdeltagelse - løn			336.350	336.350	255.500	80.850
projektledeelse - løn_halvtidsprojektleder	Arbejdspakke 1 - 5	-	-		-	
Følgforskning Interviews af lærer, pædagoger og forældre, fokusgruppe	Arbejdspakke 4 + 5	532	186.200		140.000	46.200
Ledelse af følgforskning	Arbejdspakke 4 + 5	399	139.650		105.000	34.650
Administration, RS	Arbejdspakke 1 - 5	-	-		-	
Administration, UCSJ	Arbejdspakke 1 - 5	30	10.500		10.500	
Projektledeelse - øvrige			-	-	-	-
Transport/kørselsgodtgørelse	Arbejdspakke 1 - 5	-	-		-	-
Pulje til miniaktiviteter	Arbejdspakke 1 - 5	-	-		-	-
Workshop, opstart, årlige samt afsluttende	Arbejdspakke 1 - 5	-	-		-	-
Revision	Arbejdspakke 1 - 5	-	-		-	-
Møde forplejning	Arbejdspakke 1 - 5	-	-		-	-
Kommunikation og formidling			-	-	-	-
Kommunikation og formidling	Arbejdspakke 5	-	-		-	-
Udvikling af cykelkoncept			-	-	-	-
Produktionskoler etablering, opbevaring og drift cykelværksteder	Arbejdspakke 2	-	-		-	-
SELF projektdeltagelse i udvikling og afprøvning af vedligeholdelseskoncept	Arbejdspakke 2	-	-		-	-
Udvikling af applikation - det naturlige Lolland Falster natur og miljø	Arbejdspakke 2	-	-		-	-
Udvikling af cykelkørekort v/ungdomsskolerne Lolland og Guldborgsund	Arbejdspakke 2	-	-		-	-
Specialbyggede cykler (2 stk. á 10.000 kr)	Arbejdspakke 2	-	-		-	-
Etablering af cykelværksted og opbevaring af cykler (2 stk. á 75.000)	Arbejdspakke 2	-	-		-	-
Indkøb eller leasing af cykler (2*30 cykler á 5.000 kr. pr. stk.)	Arbejdspakke 2	-	-		-	-
Udvikling af undervisningsspot i nærmiljøet			49.417	49.417	36.083	13.333
Udarbejdelse af materialer og tilknytning til App	Arbejdspakke 1	60	21.000		21.000	
Videreudvikling af aktiviteter i samarbejde med lærere, pædagoger, koordinatore og andre aktører	Arbejdspakke 1	25	8.750		8.750	
Transport UCSJ	Arbejdspakke 1	-	5.000		5.000	
Overnatninger UCSJ	Arbejdspakke 1	-	1.333		1.333	
Overordnet koordinering ml. projektpartnere & intern koordinering UCSJ	Arbejdspakke 1	33	13.333			13.333
Kortlægning af nærmiljø 5-10(-15) km radius fra skolerne	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Lærer deltager i udviklingen og afprøvningen af materialet (20 dage årligt pr. klasse, 20 klasser pr. skole X 2 skoler pr. år)	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Tilbud til klasser med særlige vanskeligheder			-	-	-	-
Konsulentdeltagelse fra DGI i udvikling og anvendelse af specialbyggede cykler	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Specialkonsulent børneskolen Filadelfia, Region Sjælland 2 skoler med et forløb på hver skole)	Arbejdspakke 1	-	-		-	-
Skoletvholdere			-	-	-	-
Skole-ildsjæl - tid (lærerressource) (1 koordinator pr. skole på 8 skoler)	Arbejdspakke 1 - 4	-	-		-	-
Vidensdage/workshops med lærer, der har gennemført afprøvning (to skoler med en lærer hver)	Arbejdspakke 1 - 4	-	-		-	-
Udvikling af cykelkørekort			750	750	750	-
Diplomer (750 stk. á 1 kr. stk.)	Arbejdspakke 3	-	750		750	
Sum		1.079,3	386.517	386.517	292.333	94.183

Budget for projektet "Begge hjul på jorden" august 2017 til juni 2018

Lolland Kommune

Projekt aktivitet	Arbejdspakke	Timer	Kr.	Samlet projektbudget	Trygfondsfinansieret	Egenfinansiering
Projektdeltagelse - løn			-	-	-	-
projektledelse - løn_halvtidsprojektleder	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Følgeforskning Interviews af lærer, pædagoger og forældre, fokusgruppe	Arbejdspakke 4 + 5	-	-	-	-	-
Ledelse af følgeforskning	Arbejdspakke 4 + 5	-	-	-	-	-
Administration, RS	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Administration, UCSJ	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Projektledelse - øvrige			10.000	10.000	10.000	-
Transport/kørselsgodtgørelse	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Pulje til miniaktiviteter	Arbejdspakke 1 - 5	-	10.000	-	10.000	-
Workshop, opstart, årlige samt afsluttende	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Revision	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Møde forplejning	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Kommunikation og formidling			-	-	-	-
Kommunikation og formidling	Arbejdspakke 5	-	-	-	-	-
Udvikling af cykelkoncept			32.500	32.500	-	32.500
Produktionskoler etablering, opbevaring og drift cykelværksteder	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
CELF projektdeltagelse i udvikling og afprøvning af vedligeholdelseskoncept	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Udvikling af applikation - det naturlige Lolland Falster natur og miljø	Arbejdspakke 2	-	32.500	-	-	32.500
Udvikling af cykelkørekort v/ungdomsskolerne Lolland og Guldborgsund	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Specialbyggede cykler (2 stk. á 10.000 kr)	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Etablering af cykelværksted og opbevaring af cykler (2 stk. á 75.000)	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Indkøb eller leasing af cykler (2*30 cykler á 5.000 kr. pr. stk.)	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Udvikling af undervisningsspot i nærmiljøet			156.000	156.000	-	156.000
Udarbejdelse af materialer og tilknytning til App	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Videreudvikling af aktiviteter i samarbejde med lærere, pædagoger, koordinatore og andre aktører	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Transport UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Overnatninger UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Overordnet koordinering ml. projektpartnere & intern koordinering UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Kortlægning af nærmiljø 5-10-(15) km radius fra skolerne	Arbejdspakke 1	21,5	8.063	-	-	8.063
Lærer deltager i udviklingen og afprøvningen af materialet (20 dage årligt pr. klasse, 20 klasser pr. skole X 2 skoler pr. år)	Arbejdspakke 1	394,5	147.938	-	-	147.938
Tilbud til klasser med særlige vanskeligheder			-	-	-	-
Konsulentdeltagelse fra DGI i udvikling og anvendelse af specialbyggede cykler	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Specialkonsulent børneskolen Filadelfia, Region Sjælland 2 skoler med et forløb på hver skole)	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Skoletovholdere			-	-	-	-
Skole-ildsjæl - tid (lærerresource) (1 koordinator pr. skole på 8 skoler)	Arbejdspakke 1 - 4	-	-	-	-	-
Vidensdage/workshops med lærer, der har gennemført afprøvning (to skoler med en lærer hver)	Arbejdspakke 1 - 4	-	-	-	-	-
Udvikling af cykelkørekort			-	-	-	-
Diplomer (750 stk. á 1 kr. stk.)	Arbejdspakke 3	-	-	-	-	-
Sum		416,0	198.500	198.500	10.000	188.500

Budget for projektet "Begge hjul på jorden" august 2017 til juni 2018

Guldborgsund Kommune

Projekt aktivitet	Arbejdspakke	Timer	Kr.	Samlet projektbudget	Trykfondsfinansieret	Egenfinansiering
Projektdeltagelse - løn			-	-	-	-
projektledeelse - løn_halvtidsprojektleder	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Følgforskning Interviews af lærer, pædagoger og forældre, fokusgruppe	Arbejdspakke 4 + 5	-	-	-	-	-
Ledelse af følgforskning	Arbejdspakke 4 + 5	-	-	-	-	-
Administration , RS	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Administration, USCJ	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Projektledeelse - øvrige			10.000	10.000	10.000	-
Transport/kørselsgodtgørelse	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Pulje til miniaktiviteter	Arbejdspakke 1 - 5	-	10.000	-	10.000	-
Workshop, opstart, årlige samt afsluttende	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Revision	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Møde forplejning	Arbejdspakke 1 - 5	-	-	-	-	-
Kommunikation og formidling			-	-	-	-
Kommunikation og formidling	Arbejdspakke 5	-	-	-	-	-
Udvikling af cykelkoncept			32.500	32.500	-	32.500
Produktionsskoler etablering, opbevaring og drift cykelværksteder	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
CELF projektdeltagelse i udvikling og afprøvning af vedligeholdelseskoncept	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Udvikling af applikation - det naturlige Lolland Falster natur og miljø	Arbejdspakke 2	-	32.500	-	-	32.500
Udvikling af cykelkøre kort v/ungdomsskolerne Lolland og Guldborgsund	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Specialbyggede cykler (2 stk. á 10.000 kr)	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Etablering af cykelværksted og opbevaring af cykler (2 stk. á 75.000)	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Indkøb eller leasing af cykler (2*30 cykler á 5.000 kr. pr. stk.)	Arbejdspakke 2	-	-	-	-	-
Udvikling af undervisningspot i nærmiljøet			156.000	156.000	-	156.000
Udarbejdelse af materialer og tilknytning til App	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Videreudvikling af aktiviteter i samarbejde med lærere, pædagoger, koordinatore og andre aktører	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Transport UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Overnatninger UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Overordnet koordinering ml. projektpartnere & intern koordinering UCSJ	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Kortlægning af nærmiljø 5-10-(15) km radius fra skolerne	Arbejdspakke 1	21,5	8.063	-	-	8.063
Lærer deltager i udviklingen og afprøvningen af materialet (20 dage årligt pr. klasse, 20 klasser pr. skole X 2 skoler pr. år)	Arbejdspakke 1	394,5	147.938	-	-	147.938
Tilbud til klasser med særlige vanskeligheder			-	-	-	-
Konsulentdeltagelse fra DGI i udvikling og anvendelse af specialbyggede cykler	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Specialkonsulent børneskolen Filadelfia, Region Sjælland 2 skoler med et forløb på hver skole)	Arbejdspakke 1	-	-	-	-	-
Skoletovholdere			-	-	-	-
Skole-ildsjæl - tid (læreresressource) (1 koordinator pr. skole på 8 skoler)	Arbejdspakke 1 - 4	-	-	-	-	-
Vidensdage/workshops med lærer, der har gennemført afprøvning (to skoler med en lærer hver)	Arbejdspakke 1 - 4	-	-	-	-	-
Udvikling af cykelkøre kort			-	-	-	-
Diplomer (750 stk. á 1 kr. stk.)	Arbejdspakke 3	-	-	-	-	-
Sum		416,0	198.500	198.500	10.000	188.500

Lønsatser pr. 08-02-2017 (Kilde: Lønkontoret - Tomas Isholt)

Benyttede oprundede timesatser på basis af lønkontorets beregninger:

Adjunkt / Administrativ	350
Lektor	400
Docent	470
Lærer	375
Studentermedhjælp	146

Februar 2017

Broen til Bedre Sundhed
Region Sjælland
Alleen 15
4180 Sorø

www.regionsjaelland.dk/broen
broen@regionsjaelland.dk